

GORGUJA

d'Elna documentada com *Gurgo Nigro* l'any 951 (Moreau VIII, 29).

Corseguelles, *Gorga de ~*, en el terme de Biert (Gironès) (XLIV, 127). Probablement és una forma alterada de *gorg-ses-guilles* 'gorg de les guineus'.

Detallem especialment els de les terres del Migjorn, on hi ha *gorgo*, la forma amb -o conservada pel mossàrab.

El Gorgo, partida del terme d'Olocau de Carraixet 10 (Camp de Llíria) (xxx, 98.13).

Gorgo-róbio, gorga en un barranc del terme d'Ontinyent (xxxii, 113), del ll. RŪBĒUS 'rogenc', pel color de les penyes que la formen.

Són alteració de *Gorgo-Negre* dos noms de la terra 15 alacantina: *La Gorgonera*, en terme de Busot (xxxv, 118.2) i *Gorgonega*, en el terme de Xixona. Per dissimilació, que en aquest ha eliminat una -r- i en aquell una -g-. El detall de la terminació sembla resultar d'un compromís entre el masc. *gorgo* i el fem. *gorga*. 20

GORGA, poble i municipi de la comarca de Cocentaina (Vall de Travadell). Es troba documentat com *Gorgo* en el Repartiment de València, 478 (a. 1248).

Riu de Gorgos, o de *Xaló*, o de *Benigembla*, riu del 25 Marq. de Dénia que neix al NE. de la Serrella (Castell de Castells), drena les valls de Pop i de Xaló i desemboca a la badia de Xàbia (xxxiv, 73.11; M. Gadea, *Terra del Xè* I, 253; Mateu i Ll., *País Valencià*, 107). Anotat *gōrgos* en l'enq. de Gata (xxxiii, 30 118.2).

Amb la ultracorrecció explicada en *TVBoí* I, 20: Toll dels *Guargs* oït *lez ezguárks* o toll *dex guárks*, fondalet en la ribera de la Noguera de Tor, entre Erill i Boí. J. F. C.

GORGUJA

Poblet agre. al municipi de Llívia (Cerdanya). 40

DOC. ANT. 875: *Villare Curcuga* (Abadal, *Eixalada*, 146); 979: *Villare Curcuga* (*Marca Hisp.*, 810.2f); 1011: *Gurguia* (*Marca Hisp.*, 980.39); 1063: *Gurguia* (Alart, *Cart. rouss.*, 68); 1086: *villula Gurg[u]ie* (*Coll. Moreau* xxxiv, 175); 1359: *Gurgu[n]ya* (*CoDoACA* 45 xii, 85).

Bac de Gorguja, a Escaró (Conflent) (xxiv, 24), que deu ser nom d'alguna jaça de pastors transhumants provinents de Cerdanya, a imitació del nom del poble cerdà.

ETIM. Com demostrà Coromines —contra les aparençes fonètiques que semblarien relacionar-lo amb *gorg*, *gorga*— *Gorguja* és un compost del nom primitiu de Llívia, CERE (*E.T.C.* I, 189, n. 19). *Gorguja* està dalt de Llívia, i el seu ètmon és *CERE-GÓIA '(el 55 lloc) damunt Cere' (Llívia) > *Corogoia (amb assimilació de vocals, que és un fenomen freqüent en fonètica bascoide) > *Gorguja*; assimilació de data ibèrica, anterior a la palatalització de la c° en els Ss. v-vi. Per al mot GÓIA 'damunt', ibero-basc, i de la toponímia ca-

talana d'aquest origen, veg. *E.T.C.* I, 155-164 i arts. supra (*Aguja*, *Estaguja* etc.). J. F. C.

5 GORMATX

Oït *gormác* a l'enquesta de Cocentaina (xxxiv, 19. 18).

L'Enc. Cat. recull *Gormaig* com partida i caseria del municipi de Cocentaina. Jordi Valor situa el *Mas de Gormatx*, en el veí terme d'Alcoi (revista *Rep. de les Lletres*, abril-juny, 1936, p. 24).

Hi ha un NP *Germàs* a Algèria (*GGAlg.*, 167) (amb g oclusiva) que sembla bereber. Fóra ben imprudent pretendre decidir si el NL valencià (d'aspecte mossàrab) pot venir del bereber o ser una relíquia pre-romana —cf. els mots germs. *worsm* i *gorm* 'posterma, pus'— (veg. *REW*, 9570 i *DECH* III, 177), i d'altra banda el pre-romà VORMATION d'on el nom de la ciutat alemanya de *Worms*. J. F. C. i J. C.

GORNAL

Amb aquest nom o forma anàloga (*La Bornà*, *La Gornal*) es coneixen dos llocs del Baix Penedès, veïns però separats, amb nom de formes distintes i d'origen diferent.

A) *La Bornà*, mas i quadra antiga del terme de Sta. Oliva; i B) *Gornal*, poblet agregat a Castellet, uns 7 k. més a l'Est. El nom A, que primer es deia *Albornar*, és derivat col·lectiu del nom de planta *albornos* (ll. ALBURNOS). B, que abans fou *Guarnau*, prové del nom de persona germànic WURNHAD. Però la gran proximitat dels llocs, i la semblança dels dos noms, ha fet 35 que tots dos s'uessin sovint en formes alterades per confusió parcial entre els dos, i en part pels canvis fonètics.

A) LA BORNÀ és un mas, abans «quadra», pertanyent al mun. de Santa Oliva, però enclavat, i ja prop de La Bisbal.

MENCIONS ANT. Apareix sovint en el *Cart.* de St. Cugat, en docs dels Ss. xi-xiii, i gairebé uniformement escrit *Albornar*. 1011: *Albornar* (II, 77); 1127: *ipso Albornar* (doc. on figura junt amb Olèrdola i altres) (C. St. Cu. III, 82); 1193: «*Albornar* [i, en part err., *Albomar*] --- Guila, domna de *Bagnariis* --- ipsum locum de *Albornar* --- *Albornar* --- castro de *Tornalbu*» (ib., p. 331); 1194: «*Bagnariis* --- in *ipso Albornar* ---» (III, 335); 1202: «turre que dicitur de *Albornar*» (III, 365); 1214: «castrum de *Thomalbuy* cum quadra de *Albornar*» (II, 433); 1234: «castro de *Albornar* --- in termino de *Albinana*» (III, 438).

Un dels més antics (i confrontat amb l'original) ho posa en plural, però es deu referir al mateix paratge, o molt pròxim, perquè va citat junt amb Banyeres i Albinyana: 1046: «vadt per *ipso albornars*» (*Cart.* S. Cu. II, 253), quasi com si encara hi estigués amb valor apel·latiu, o hi hagués consciència de tal valor,